

Discurs

Llegit el 16 d'octubre de 2006 en la cerimònia d'inauguració del Centenari al Palau de la Música Catalana de Barcelona

PASQUAL MARAGALL

President de la Generalitat de Catalunya

És un plaer estar avui aquí, poder fer una pensada sobre el que han representat els cent anys que van de l'any 1906 al 2006. Un any 1906, per cert, en què Catalunya iniciava un projecte regenerador que després va marcar la vida política i la vida cultural d'aquest país durant molts anys, durant tot un segle. Els anys 1905, 1906 i 1907 foren decisius en l'evolució del catalanisme, com hem pogut comprovar en el discurs del president de l'Institut. I la creació de l'Institut és per mi un exemple únic del que ha representat la voluntat de Catalunya de ser, la voluntat de Catalunya d'esdevenir un país, una nació. És molt fàcil dir-se nació, és molt difícil ser-ne. És fàcil posar en un himne o fins i tot en un estatut —no tan fàcil, però ha estat possible— que ho som. Una altra cosa és ser-ne amb totes les conseqüències pel que representa d'exigència de cara enfora, però també pel que representa d'exigència de cara endins, de cara al propi país i a la població, als ciutadans de Catalunya, que en definitiva són els protagonistes de la realització d'aquest somni, d'aquest projecte.

Aquí en el Palau hem viscut durant molts anys moltes hores molt singulars. Algunes d'elles, per descomptat, difícils o que van provocar situacions difícils, com alguns de vosaltres recordareu i com la gent més jove

hauria de saber, si no ho sap. Aquí es va desencadenar fa una colla d'anys ja, al voltant del 1960, un dels moments que van marcar la vida política d'aquest país. Un país que ha tingut una colla de presidents: un que va ser empresonat, un altre que va ser afusellat, un altre que va viure exiliat pràcticament tota la seva vida fins que va poder retornar i un altre que va ser torturat després d'uns esdeveniments que es van produir en aquesta mateixa sala. Ara és molt fàcil de recordar-ho, però no és sovint que ho fem i, per tant, ho esmento com una obligació, però una obligació plaent, perquè si no ho féssim no estaríem recordant, tenint-ho al pap cada dia, el que convé que les generacions següents sàpiguen.

Aquest és un país que segurament després s'ha acostumat a viure dels seus patiments anteriors i a fer-ne, en un altar, una religió, per dir-ho d'alguna forma. Quan en realitat el que ara podem fer, hem de fer, i crec que estem fent, és mirar endavant i construir una Catalunya de futur que sigui alguna cosa important a Europa i que ajudi els pobles d'Espanya a ser-ho també. Però en tot cas, a ser dins de l'Europa que s'està construint un factor important, un terreny sense fronteres capaç d'aliar-se amb els terrenys amics del voltant, el País Valencià —València—, les Illes, el Midi francès, el Llenguadoc-Rosselló, perquè jo sempre he pensat que constituïm una euroregió. Crec que l'Institut d'Estudis Catalans és alguna de les coses que podem mostrar en aquests territoris amics com a demostratiu de l'existència, darrere de la nostra voluntat, d'una realitat permanent. I espero que l'Institut segueixi la seva línia actual, conscient que Catalunya té estesos pel món científics de la qualitat del que ens ha parlat avui, el doctor Massagué, que ha explicat de manera planera coses enormement difícils, qualitat a la qual deu haver ajudat el seu pas per Amèrica, on és realment una eminència pedagògica. Doncs bé, Catalunya té en aquest moment l'obligació d'obrir-se al món, de sentir totes les veus, les seves pròpies veus, de construir amb altres al seu voltant un territori més gran dintre d'una Europa que és ja la nostra nova pàtria i sense la qual res no seríem en un món en què les grans potències, amb la seva mida, estan marcant el camí que hem de seguir els altres.

Agraïxo a l'Institut, al seu president i al seu director i als dirigents, i als que ho han estat abans —dels quals hem tingut avui una presència gràfica que ens ha emocionat a molts—, que hagin sabut durant tot aquest temps no solament mantenir la flama, com diem tradicionalment, sinó mirar el futur amb esperança, amb interès i amb passió. Perquè és aquí on ens la juguem i és en aquest futur on farem bo —o no el farem, jo espero que sí— el sacrifici dels d'abans, dels primers.